

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η υδατοκαλλιέργεια είναι μια δραστηριότητα με πολλές όψεις. Καλύπτει την εκτροφή τόσο μαλάκιων (στρείδια, μύδια), καρκινοειδών (γαρίδες, αστακοί) και φυτών (φύκια), όσο και θαλάσσιων ψαριών και ψαριών γλυκού νερού. Είναι μια δραστηριότητα η οποία βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη, παρουσιάζει σημαντικές προοπτικές δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και ανταποκρίνεται σε πραγματική ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών. Η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας πρέπει να ανταποκρίνεται σε τρία βασικά κριτήρια: **Ποιότητα και ασφάλεια των τροφίμων για τον καταναλωτή, δημιουργία σταθερών θέσεων απασχόλησης και προστασία του περιβάλλοντος.**



## ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η υδατοκαλλιέργεια στην Κύπρο άρχισε το 1969, με την καλλιέργεια πέστροφας στα βουνά του Τροόδου. Αρχικά δημιουργήθηκε ο Ερευνητικός Σταθμός Υδατοκαλλιέργειας Γλυκών Υδάτων στο χωριό Καλοπαναγιώτης, όπου γίνονταν μελέτες για την καλλιέργεια πέστροφας και τρία χρόνια μετά ιδρύθηκε και άρχισε να λειτουργεί ο πρώτος ιδιωτικός σταθμός παραγωγής πέστροφας για εμπορικούς σκοπούς.

## INTRODUCTION

Aquaculture is a diverse activity. It covers the farming of mollusk (oysters, mussels), crustaceans (shrimp, lobster) and plants (algae), as well as marine and freshwater fish. It is an expanding activity, offering considerable prospects for creating jobs and it responds to real consumer demand. However its expansion must meet three essential criteria: **Quality and food safety for consumers, the creation of stable jobs and environmental protection.**

Η πρώτη προσπάθεια για δημιουργία θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας έγινε από το Τμήμα Αλιείας το 1972 στο χωριό Γαστριά, περίπου 15 χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης της Αμμοχώστου αλλά το 1974 μετά την τούρκικη εισβολή, ο σταθμός εγκαταλείφθηκε. Η ερευνητική εργασία συνεχίστηκε από το 1978 μέχρι το 1989 στο λιμανάκι της Πάφου. Το 1989 το Τμήμα Αλιείας δημιούργησε τον Ερευνητικό Σταθμό Θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας στο χωριό Μενεού, και όλη η ερευνητική δραστηριότητα μεταφέρθηκε εκεί, όπου και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Το πρώτο ιδιωτικό εκκολαπτήριο εμπορικής κλίμακας λειτούργησε το 1986 παράγοντας τσιπούρα και λαυράκι, ενώ η πρώτη ιδιωτική μονάδα πάχυνσης τσιπούρας και λαυρακιού λειτούργησε το 1988 και η εκτροφή γινόταν σε χερσαίες δεξαμενές κοντά στην ακτή.

Με την πάροδο των χρόνων το γεγονός ότι οι παράκτιες περιοχές απόκτησαν μεγάλη αξία λόγω της τουριστικής ανάπτυξης καθώς και διάφοροι περιβαλλοντικοί παράγοντες ανάγκασαν την Κυβέρνηση να προωθήσει τη δημιουργία μονάδων με κλουβιά ανοικτής θαλάσσης. Η μέθοδος αυτή αποτελεί τη φιλικότερη προς το περιβάλλον μέθοδο υδατοκαλλιέργειας και αποσκοπεί στην περαιτέρω ανάπτυξη της κυπριακής θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας. Η πρώτη ιδιωτική μονάδα θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας εμπορικής κλίμακας σε κλουβιά ανοικτής θαλάσσης λειτούργησε το 1989.



## ΥΔΑΤΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Σήμερα (2016) στην Κύπρο λειτουργούν τρία ιδιωτικά εκκολαπτήρια θαλάσσιων ειδών, ένα εκκολαπτήριο-εκτροφείο γαρίδων στη στεριά και εννιά ιχθυοτροφεία πάχυνσης σε κλουβιά ανοικτής θάλασσας. Επίσης, λειτουργούν επτά μικρές μονάδες υδατοκαλλιέργειας γλυκού νερού που δραστηριοποιούνται κυρίως με την εκτροφή πέστροφας.



## ΚΑΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ

Τα σημαντικότερα καλλιεργούμενα είδη στην Κύπρο είναι:

- **Τσιπούρα** (*Sparus aurata*)
- **Λαυράκι** (*Dicentrarchus labrax*)
- **Κρανιός** (*Argyrosomus regius*)
- **Ιριδίζουσα πέστροφα** (*Oncorhynchus mykiss*)
- **Ινδική γαρίδα** (*Parapenaeus indicus*)

## AQUACULTURE IN CYPRUS

Today (2016) there are in operation three private marine fish hatcheries, one shrimp hatchery/ fattening unit on land and nine private offshore cage farms. Additionally, there are in operation seven small freshwater aquaculture units that are mainly producing trout.

## CULTURED SPECIES

The main species cultured on a commercial basis in Cyprus are:

- **Seabream** (*Sparus aurata*)
- **Seabass** (*Dicentrarchus labrax*)
- **Meagre** (*Argyrosomus regius*)
- **Rainbow trout** (*Oncorhynchus mykiss*)
- **Indian shrimp** (*Parapenaeus indicus*)



## ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η συνολική παραγωγή της κυπριακής υδατοκαλλιέργειας (θαλάσσιας και γλυκού νερού) κατά το 2015 ανήλθε στους 5.458 τόνους ψαριών και 36 εκατ. γόνου, συνολικής αξίας €39 εκατ. περίπου. Η παραγωγή αυτή αντιπροσωπεύει το 70 - 75% περίπου της συνολικής εθνικής αλιευτικής παραγωγής φρέσκων ψαριών στην Κύπρο και το 70% της συνολικής τους αξίας. Η παραγωγή υδατοκαλλιέργειας στην Κύπρο είναι εξαγωγικού προσανατολισμού, όπου περίπου το 65 - 70% της συνολικής παραγωγής, που αντιστοιχεί σε 3.925 τόνους αξίας €22,6 εκατ., εξάγεται στις αγορές κυρίως τρίτων χωρών. Τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας αποτελούν σε αξία το τρίτο πιο σημαντικό εξαγωγικό κυπριακό προϊόν της πρωτογενούς παράγωγης του ευρύτερου γεωργικού τομέα. Ο τομέας υδατοκαλλιέργειας στην Κύπρο απασχολεί συνολικά περίπου 390 άτομα (2015).

## ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών λειτουργεί δυο ερευνητικούς σταθμούς, τον Ερευνητικό Σταθμό Υδατοκαλλιέργειας Γλυκού Νερού Καλοπαναγιώτη και το Ερευνητικό Κέντρο Θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας Κύπρου (ΕΚΘΥΚ) στο Μενεού.

Στον Ερευνητικό Σταθμό Υδατοκαλλιέργειας Γλυκού Νερού Καλοπαναγιώτη γίνονται προσπάθειες για πειραματική μαζική εκτροφή οξύρυγχου, ενώ ταυτόχρονα παράγονται με επιτυχία ιχθύδια πέστροφας για εμπλουτισμό των υδατοφρακτών για ερασιτεχνική αλιεία, καθώς και για προμήθεια αυγών και ιχθυδίων στα ιδιωτικά ιχθυοτροφεία.

Στο Ερευνητικό Κέντρο Θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας Κύπρου γίνονται προσπάθειες για τη διαφοροποίηση της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και τη μαζική αναπαραγωγή και καλλιέργεια νέων ειδών όπως το λυθρίνι, το μινέρι και το χταπόδι. Σημαντική, επίσης, εργασία γίνεται στις μεθόδους διαχείρισης και διατροφής για μαζική παραγωγή γόνου προσφυγούλας, κρانيού, μινεριού και λυθρινιού.

## PRODUCTION

In 2015, the total aquaculture production reached 5,458 tons of table size fish and 36 million fish fry. The total national value of aquaculture products in 2015 reached €39 million. This production represents approximately 70 - 75% of the total national fisheries production and about 70% of its value. Aquaculture production in Cyprus is export oriented. About 65 - 70% of the production, which corresponds to 3,925 tons in volume and €22.6 million in value, is exported mainly to the markets of third countries. Aquaculture products are by value the third most important export product of the Cypriot agricultural primary production sector. Aquaculture in Cyprus provides direct employment to about 390 persons (2015).

## RESEARCH AND DEVELOPMENT

The Department of Fisheries and Marine Research (DFMR) operates two Research Stations, one at Meneou for marine aquaculture and one at Kalopanagiotis for freshwater aquaculture.

The Kalopanagiotis Station operates mainly as a fish hatchery station for the supply of trout fry for stocking water dams, which are managed for sport fishing. It is also used for the supply of trout fry for fattening by private fish farms and for limited research, mainly for new species like sturgeon.

The Cyprus Marine Aquaculture Research Centre (CyMARC) undertakes programmes of research and development mainly on the diversification of marine aquaculture. The main species presently under experimental culture are rabbit fish, pandora, meagre and amberjack.

## ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στην Κύπρο αποσκοπεί στη δημιουργία των καλύτερων δυνατών συνθηκών που θα βοηθήσουν τους υδατοκαλλιεργητές να προσφέρουν στον καταναλωτή ένα υγιές προϊόν στις ποσότητες που απαιτούνται από την αγορά και που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς, χωρίς να υποβαθμίζουν το περιβάλλον. Η επιτυχία και υλοποίηση της στρατηγικής αυτής εξαρτάται από τη συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων του τομέα, εθνικές και τοπικές διοικήσεις, υδατοκαλλιεργητές, μεταποιητές και καταναλωτές.

Η διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας της κυπριακής υδατοκαλλιέργειας θα επιτευχθεί κατά κύριο λόγο με την αύξηση της παραγωγής, τη διαφοροποίησή της και το άνοιγμα νέων αγορών. Η διαφοροποίηση μπορεί να εκφραστεί με ποικίλους τρόπους και το φάσμα των καινοτομιών που μπορούν να προσελκύσουν νέους καταναλωτές στα προϊόντα της υδατοκαλλιέργειας είναι ευρύ: Νέες συνταγές, νέες παρουσιάσεις, νέες διαδικασίες συσκευασίας, νέα δίκτυα πώλησης και κυρίως νέα είδη.

## FUTURE PROSPECTS

The strategy for the sustainable development of aquaculture in Cyprus is meant to create the best possible conditions that will enable aquaculture producers to offer a healthy product in the quantities required by the market, without harming the environment. The success and the implementation of this strategy depends on the collaboration of all stakeholders in the sector: National and local public administrations, aquaculture producers and consumers.

Increasing production will ensure the economic viability of Cyprus aquaculture, and the key word to that is diversification, product quality and new markets. A wide range of innovations can be used to attract new consumers to aquaculture products: New recipes, new presentations, new packaging processes, new sales branches and above all new species.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Τμήματος:  
[www.moa.gov.cy/dfmr](http://www.moa.gov.cy/dfmr), στην ενότητα Τομείς/Υδατοκαλλιέργεια

For more information visit our website:  
[www.moa.gov.cy/dfmr](http://www.moa.gov.cy/dfmr), under Sections/Aquaculture



Γ.Τ.Π./Ρ.Ι.Ο. 222/2016-500

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών • Published by the Press and Information Office

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας • Printed by the Government Printing Office



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ  
ΤΜΗΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ  
MINISTRY OF AGRICULTURE, RURAL DEVELOPMENT AND ENVIRONMENT  
DEPARTMENT OF FISHERIES & MARINE RESEARCH



# ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ CYPRUS AQUACULTURE

